

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/148/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211219633
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211219633.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Home Credit Slovakia, a. s., Piešťany, Teplická 7434/147, proti žalovanému: U. O., nar. XX. V. XXXX, bytom S. O., G. XXX/XXX, o 663,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 24. júla 2012 č. k. 7C 4/2012 - 32 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovanom domáhala zaplata zmluvného úroku, zmluvnej pokuty, sankčného úroku a mesačného poplatku za vedenie účtu (čiastkovými sumami 557,17 eur, 57,36 eur, 11,86 eur a 37,27 eur) a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ust. § 1 ods. 1 a 3, § 2 ods. 1 písm. a/, b/ a g/, § 6 ods. 3 písm. a/ a b/ a § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa; § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/ a b/, § 3 ods. 1 a 2 a § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; § 3, § 37 ods. 1, §§ 39, 41, 451 a 456, § 458 ods. 2 a § 517 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.; vecne mal potom za to, že v prípade vzťahu účastníkov konania šlo o spotrebiteľský vzťah, v ktorom žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah typovej zmluvy a kde zmluva o tzv. revolvingovom úvere (zahnutá do úverovej zmluvy zo 14. decembra 2006) nebola platne uzavretá. Dojednania o revolvingu boli totiž vyhotovené drobným (skoro nečitateľným) písmom a využitý tu bol omyl spotrebiteľa (nevenujúceho dojednaniám dostatočnú pozornosť). Išlo tak o konanie rozporné s dobrými mravmi aj o nanútenie spotrebiteľovi podpisom jednej zmluvy podpisu ďalšej, vyvodzovanie nárokov z takéhoto počínania nemohlo požívať ochranu a žalobkyni nezaložilo právo na úroky, poplatky ani na zmluvnú pokutu, konštatoval tiež súd prvého stupňa, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne úspechom žalovaného, ktorému ale trovy nevznikli, resp. ich náhradu nežiadal.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie len žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu (rozsudku) vyhovením žalobe. Namietala vyvodením (súdom prvého stupňa) z vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení, keď platné právo dojednania viacerých úverov v rámci jednej zmluvy nezakazuje, predovšetkým ale bolo celkom ponechané bez povšimnutia, že účinnosť zmluvy o revolvingovom úvere bola podmienená aktivitou zo strany dlžníka (aktivovaním karty). Sám žalovaný pritom záujem na tomto evidentne mal, keď vykonal prejav vôle smerujúci k aktivácii karty a úver i začal čerpať, pričom tu nebol daný ani žiaden z ďalších okresným súdom naznačovaných, bližšie ale neozrejmenejších dôvodov neplatnosti zmluvy. Žalovaný k podpisu zmluvy nebol donucovaný, šlo tu o osobu plne spôsobilú na právne úkony a aj ochrana spotrebiteľa musí mať svoje hranice; argumentovalo sa odvolaním, poukazujúcim tiež na rozhodnutia rôznych súdov podporujúce odvolaním prezentované názory.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/, ako aj § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým aj rozhodnutie o trovách konania) a to bez pojednávania (pretože tu síce šlo /aj/ o vec samu, popri tom však najmä so zreteľom k neposkytnutiu /okresným súdom/ dostatočne zrozumiteľných odpovedí na všetky sa ponúkajúce otázky nie aj o možnosť rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci s konečnou platnosťou) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nemožno považovať za vecne správny.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. h/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona potom rovnako rozhodne, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Konštatovanie, že vada konania vymedzená v prvom z práve odcitovaných ustanovení základného predpisu občianskeho procesného práva Slovenskej republiky (a inak aj ďalšia vada podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p., spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces (inak práva zaručeného v podmienkach tuzemského právneho poriadku okrem zákonov i článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tohto inak uverejneného v prílohe oznámenia ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), patrí už k záverom ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu (v uvedenej súv. por. napr. uznesenia Krajského súdu v Trnave z 30. júna 2008 č. k. 10Co/152/2008-37 alebo z 30. novembra 2010 sp. zn. 10Co/210/2010, prvé vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C/173/2007 a druhé vo veci súdu prvého stupňa z prejednávanej veci, teda Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/42/2008). I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v podmienkach vnútroštátnej úpravy slovenského civilného procesu potom vymedzuje (na úrovni zákona) ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Korektným a i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia pritom treba dospieť k záveru, že s už uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia, konštatovania alebo závery bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto vyvedené. Ak povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva a účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) - v rámci využitia prípadných riadnych alebo tiež mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá sama osebe nielen dôvod odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale zároveň i nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným takýmto ustanovením.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemôže byť vôbec predmetom akejkoľvek (nieto ešte zmysluplnej) diskusie fakt, že práve opísanou vadou bol postihnutý i napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z prejednávanej veci.

Súd prvého stupňa totiž síce do odôvodnenia svojho rozsudku obrazne nasypal celé priehrštie ustanovení právnych predpisov, tieto však uspokojuvým spôsobom nevyložil a takto sa mu logicky nemohlo ani podariť to, žeby mohol výsledkami dokazovania i dostatočne argumentačne podporiť svoju úvahu, prečo zmluva o revolvingovom úvere, nepochybne zakomponovaná do inej zmluvy, má byť neplatnou ako celok. S prihliadnutím k námietkam vzneseným v rámci odvolania, potom požiadavke na zachovanie práva účastníkov na spravodlivé súdne konanie so všetkými jeho atribútmi (vrátane práva na riadne odôvodnené súdne rozhodnutie) nezodpovedalo predovšetkým nevysporiadanie sa so špecifickým argumentom odvolateľky o podmienení vzniku tzv. revolvingového úverového vzťahu vyvinutím zmluvne vymienenej aktivity zo strany úverového dlžníka (spotrebiteľa), rovnako ako tu chýbalo poskytnutie dostatočne adresných a zrozumiteľných odpovedí aj na to, v akom rozsahu bol (s)platený úver tvoriaci základ pre diskutovaný revolving a ako to (pre prípad ustálenia niektorého dôvodu neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere) malo byť s nárokmi žalobkyne z úverovej zmluvy, ktorá taktiež zaručovala právo na úroky a poplatky a u ktorej súd prvého stupňa žiaden dôvod neplatnosti nekonštatoval.

Odvolaciemu súdu za takéhoto stavu vecí ani neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov na dvojinštančný proces (zahŕňajúci i vykonávanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ O. s. p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, v naznačenom smere doplniť dokazovanie, výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť o veci, o trovách konania i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.) a to s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim na relevantné otázky patričné odpovede (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.